

3_2016

Arken

Norges Unge Katolikker
ÅNDER og SJELER

Arken er Norges Unge Katolikkers blad for barn og unge i alderen 4-12 år.

Norges Unge Katolikker (NUK) er en landsdekkende sammenslutning av katolske barne- og ungdomslag som har sitt utspring i de katolske menighetene i Norge.

NUK er et fellesskap hvor barn og unge har sin egen plass og kan treffe andre katolikker.

NUK som organisasjon baserer sitt arbeid på tro-skap til Kirken, og arbeider i samråd med biskopene på stiftsplan, og sogneprestene i de enkelte menighetene.

NUK støttes av biskopene i de tre katolske stiftene i Norge.

Til grunn for alt NUKs arbeid ligger de tre nøkkelbegrepene Tro, Fellesskap og Handling slik det er beskrevet i organisasjonens formålsparagraf.

Redaksjon:

Jennie Vu (redaktør)

Anna Selmer Olsen

Marta Bivand

Johanna Bivand

p. Duc Khiem Nguyen

Karol Michalczuk (layout)

Maria Ruiz Ulltveit-Moe

Bao Hieu Kevin Nguyen

Sara Tørnquist

Bidragstere:

Mathias Bruno Ledum

Johannes Falkenberg

Utgiver: Norges Unge Katolikker

Adresse: Akersveien 16a, 0177 Oslo

Konto: 3000 16 91399

Telefon: 232 19 540

Fax: 232 19 543

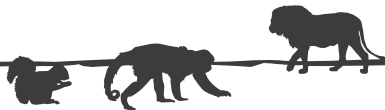
Epost: nuk@nuk.no

Web: www.nuk.no

Trykk: Krona Trykk

I ARKEN

Leder	3
Ånder og sjeler	4
Emanuel og sjelen	6
Oppgaver for de yngste	8
Bao Hieu intervjuer	10
Siden sist	12
Helgenserie: Den hellige Maria Goretti	14
Oppgaver for de eldste	16
Sara om ånder og sjeler	18
Norsk-polsk tekst: Den Hellige Ånds gaver, også kalt «kakeoppskriften»	20
Det kreative hjørnet: Drømmefanger	22

KJÆRE FORELDRE!

Dagene blir kjøligere og kjøligere, og sola blir mindre å se til. For mange betyr høsten et nytt skoleår, møte venner igjen og komme tilbake til en strukturert hverdag. For andre kan det være første gang på skolebenken. Selv om høsten bringer både nye og gamle ting, forbinder gjerne de fleste høsten også med Halloween. Men hva er det med spøkelseser, hekser, gravplasser, ånder og sjeler? I dette bladet får dere lese om nettopp ånder og sjeler.

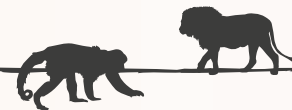
Dette er et tema som man ikke snakker så mye om. Kanskje fordi det er litt ukjent, eller fordi man forbinder det med noe skummelt. Det er ikke alle som vet hva forskjellen mellom en sjel og en ånd er. Hva med en ånd og Den Hellige Ånd, hva har de med hverandre å gjøre? Og hvor blir det av sjelen etter at kroppen vår er død?

Som alle andre år er det en høytidsdag i Kirken som feires den 2. november. Den kalles Allesjeldersdag. Dagen hvor vi minnes våre avdøde, mens den 1. november er festdagen for alle helgener, alle som allerede er i himmelen hos Gud. Etter gammel katolsk tradisjon oppfordres vi til å besøke kirkegården den første uken i november, og be for de avdøde der. Hvorfor ikke ta med barna også, så de får et forhold til dette? Et tips er å la barna bidra med noe; be en bønn, synge en sang, tenne et lys eller plukke blomster til graven.

Redaksjonen har hatt et ønske om en barnestemme i bladet, og med det har vi gleden av å presentere vår nye skribent. Velkommen skal du være, Sara Tørnquist!

På vegne av redaksjonen ønsker jeg dere en fin høst!

**Hilsen
Jennie Vu**

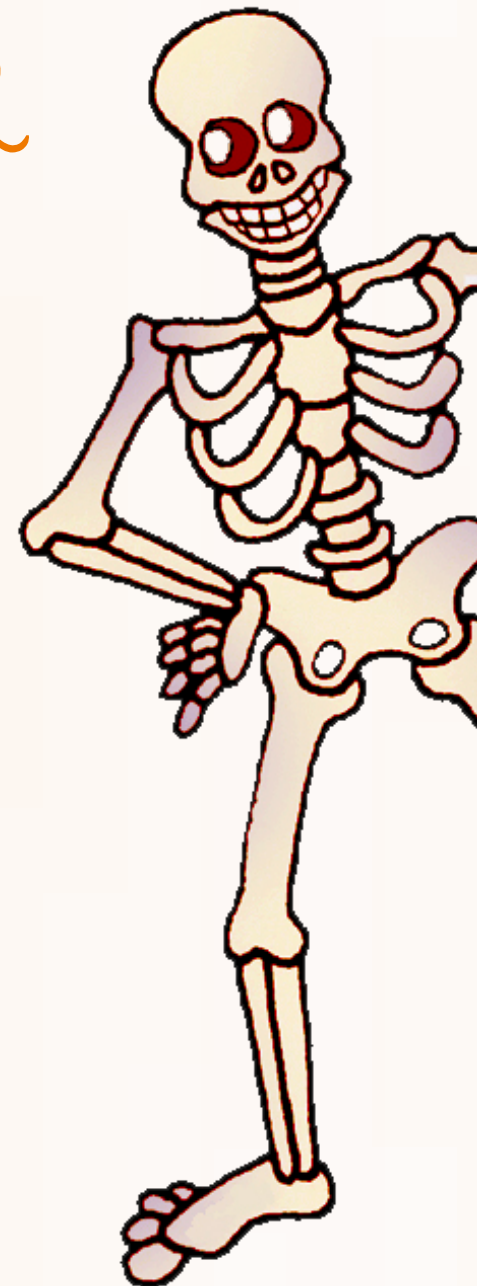

Ånder og sjeler

Samtale om ånder og sjeler har alltid interessert de fleste. Når man snakker om disse emnene, går diskusjonen fort over til spøkelses og djevler som kan få håret på noen til å reise seg. I dette nummeret ønsker vi å fokusere først og fremst på hva ånder og sjeler er.

Mange av oss sier til vanlig at hvert menneske består av kropp og sjel. Dette er helt riktig. Men sant å si har hvert menneske, i tillegg til kropp og sjel, en ånd også. Her tror mange at sjel og ånd er det samme, men det er faktisk en vesentlig forskjell mellom dem.

La meg først illustrere med et bilde før jeg forklarer hva ånd og sjel er. Alle har en kropp. For å holde kroppen oppreist, trenger den skjelett. Uten skjelett ville ikke de fleste organer i kroppen fungere som de er skapt for. Foten trenger ben for å gå, og hendene må ha ben for å gripe tak i ting. Naturligvis finnes det unntak, som tungen. Den trenger ingen ben for å utføre sin handling. Deretter trenger vi å spørre hva som må til for at skjelettet kan holde seg sunt. Det er faktisk benmarg som ligger i skjelettet. Her produseres det blod som strømmer til resten av kroppen for å holde den frisk. Sagt på en annen måte, kroppen trenger skjelettet for å holde seg oppreist, mens skjelettet er avhengig av frisk benmarg for at hele mennesket får god helse. En ekstra viktig ting å huske på, er: den maten vi spiser, er avgjørende for benmargen om den får den riktige næring for å holde skjelettet friskt.

Lignende kan kroppen forstås på en annen måte. Gud skapte Adam fra jord. Før Adam fikk sin sjel, var kroppen hans død. Eller rettere sagt, kroppen hans var et lik. Som skjelettet holder kroppen oppreist, er det sjelen som gir liv i mennesket. Videre, skjelettet kan ikke selv holde seg frisk og må følgelig ha benmarg som produserer næring, trenger derfor også sjelen noe for å gi den liv. Det er ånden. Ånden bor på en måte i sjelen som benmarg i skjelettet. Slik som benmarg blir frisk av næring fra maten vi spiser, blir vår ånd frisk når Gud, Den Hellige Ånd, får virke i oss. Som vi kan se, kan ikke kropp, skjelett og benmarg være selvfungerende; de må ha mat som kommer utenfra. Slik er det også med oss; kropp, sjel og ånd trenger Gud for at hele mennesket kan bli friskt.

Dere har sikkert hørt dette før: du blir hva du spiser. Spiser vi mye grønnsaker, klarer benmargen å produsere friskt blod som strømmer gjennom hele kroppen og gir oss god helse. Av den grunn, når vi har et godt forhold til Gud gjennom bønn, messe, skriftemål og gode barmhjertighetsgjerninger, lar vi Gud hjelpe vår ånd til å være frisk. En frisk ånd gir igjen en sunn sjel som til sist gir et sunt menneske.

Mange mennesker holder seg friske ved å trene regelmessig, spise sunn mat og ta rikelig med vitaminer. Alt det de ønsker, er å få et godt liv. Men alt dette gir i virkeligheten mennesket kun et midlertidig godt liv. For hvor mye de enn trener eller spiser, vil vi dø en dag. Det som fortsatt mangler, er å gi vår sjel og ånd den riktige næring, som er Den Hellige Ånd, slik at når vår kropp ikke lenger fungerer på grunn av sykdom og alderdom, vil Gud vekke oss opp igjen slik som Han oppreiste sin egen Sønn. Til syvende og sist, et virkelig godt og lykkelig liv er intet annet enn det evige livet.

Ved siden av å leve sunt, la oss også huske å ta vare på sjel og ånd gjennom bønn, messe, skriftemål og barmhjertighetsgjerninger.

Emanuel og sjelen

Emanuel og Therese har begynt på skolen igjen etter sommerferien. Emanuel har et prosjekt i naturfag. På tirsdag skal han og gruppen hans ha fremføring. De skriver om menneskekroppen. Med hjelp fra foreldrene har de funnet informasjon på nettet. På Newton sine sider fant de mye nyttig, som var skrevet for barn. Om hvilke bein vi har i kroppen. De har tegnet en figur av en menneskekropp med alle organene. Nå skal de øve seg på å vise den fram for klassen. De skal peke på lever og nyrer, på tarmene og magesekken, og på hjertet.

Men Emanuel lurer på hvor sjelen er? Den har han ikke sett noe til på figurene i bøker og på nett. Emanuel har hørt at mennesket består av kropp og sjel, men hvor er sjelen da? Såpass vet Emanuel: hvis han spør pappa, så vil han få en lengre forklaring. Og den vil kanskje ende med med at det er et mysterium. Emanuel rynker litt på nesen.

«Therese, kan du hjelpe meg med å google?» spør Emanuel. «Hæ?» Therese ser undrende på Emanuel. «Hva er det du skal for noe nå, Emanuel?» lurer hun. «Eh, jeg. Altså. Jeg lurer på noe, og så vil jeg at du skal hjelpe meg. Kan du?» svarer han. «Ok, kjør på. Hva er det?» sier Therese. «Kan du finne ut hvor sjelen er?» sier Emanuel. Therese smiler, men finner fram iPaden. Hun lurer litt på hva hun skal skrive. Men det kommer hun fort på: hun skriver raskt «sjel» og «katolsk. no». Ganske riktig, her dukker det opp ting: «Se her, Emanuel, her er noe du kan lese. Jeg tror ikke det står hvor sjelen er. Men, du kan jo se? Det står i hvertfall at «mennesket er ett i kropp og sjel». Og så står det at «sjelen er udødelig». Det er jo litt kult. Jo, og det står at «hver eneste sjel er skapt av Gud».

Emanuel smiler til Therese, «takk» sier han. «Skal du ikke lese mer?» spør Therese. «Neida, sier Emanuel». «Kult, fakta om sjelen!» tenker han. «Men lurte du ikke på hvor sjelen er da, Emanuel?» fortsetter Therese. «Hm. jo, men den er kanskje litt innimellom, overalt? Kanskje det er derfor det er vanskelig å tegne den inn på en figur? Og så er den kanskje litt annerledes enn leveren, siden den er u dødelig, mener jeg?» svarer Emanuel. «Kanskje det» sier Therese, og ser tankefull ut. Emanuel er imidlertid nå fordypet i å spille på iPaden. «Jaja, da var vi vi visst ferdig med sjelen for idag» smiler Therese for seg selv. Lillebror er seg selv lik.

Til de voksne: Finn gjerne fram i den Katolske Kirkes Katekisme, om «Ett i kropp og sjel» (punktene 362-368), hvor dette er hentet fra (søk på www.katolsk.no).

hvor er sjelen?

Oppgaver for de yngste

Av Jennie Vu

Oppgave 1

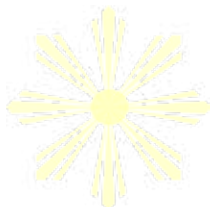
Gud opptrer i tre skikkelser. Gud Fader, Sønnen og Den Hellige Ånd. Den Hellige Ånd er symbolisert med en due. I hele dette bladet er det gjemt mange av denne duen. Klarer du å finne alle sammen?

Det er ____ duer i dette bladet.

Hvilke andre symboler er Den Hellige Ånd også symbolisert som?

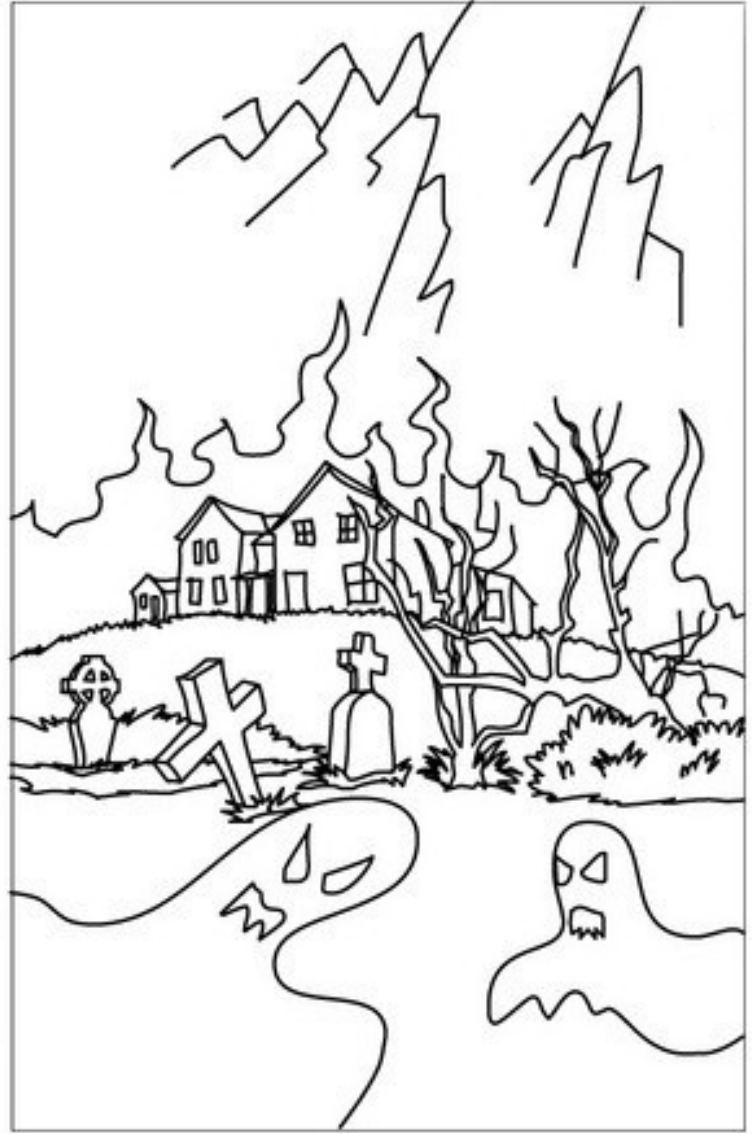

Oppgave 2

Finn 5 feil

Etterpå kan du fargelegge bildet.

Oppgave 1: 7 duer, flamme og lys

BAO HIEU INTERVJUER

1
2
3

Hva har du gjort i sommer?

Hva tror du skjer når man ikke lever på jorda lenger?

Hvis du skal bruke fantasien din: Hvordan tror du en ånd ser ut?

Martin, 9 år:

1. Jeg har vært på Rosenborg-kamp, leir, NM i ministrering, badet, Oslo og vært med venner.
2. Jeg tror man kommer opp i himmelen.
3. Jeg tror en ånd ser ut som en usynlig person. Bare med klær på.

Camilla, 10 år:

1. Jeg har vært på barneleir, i Stockholm og Kristiansand. Jeg var også på Color Line-båten med mine kusiner.
2. Jeg tror vi vil komme til himmelen når vi ikke lever på jorden lenger.
3. Jeg tror en ånd ligner på en spøkelse, bare litt mindre.

Elizabeth, 11 år:

1. I sommer har jeg vært på første kommunion, jeg har vært på barneleir, i Oslo, tivoli, begravelse, NM i ministrering, Kristiansand. Jeg har også vært i Strømmen, spist is og badet.
2. Når jeg ikke lever på jorda, tror jeg at jeg kommer til himmelen.
3. Jeg tror kanskje en ånd ser ut som et vanlig menneske, bare vi ikke kan se de.

Siden sist...

parmission to lead CH

1. Keady
2. Smells
3. Video song
4. Paper
5. longer dig one dig
6. Hand play
7. Keady
8. En team adpaterer udag for
9. En team for dig mere selvstændigt
10. En team udgør en dig

Den hellige Maria Goretti (1890-1902)

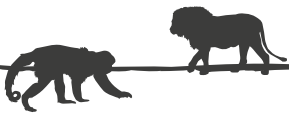
Av: Anna Selmer Olsen. Foto: catholictradition.org.

Maria Teresa Goretti ble født i 1890 i en landsby i Italia. Hun kom fra en fattig familie. Faren hennes døde da hun var ung og da måtte moren arbeide mye. Da fikk Maria ta seg av søsknene sine og fikk ansvar for mye hjemme, og ble nesten som mammaen til søsknene. Derfor kunne hun ikke gå på skolen selv, men hun oppførte seg veldig voksent fordi hun hadde så mye ansvar. Blant naboene var hun kjent for å være veldig glad og blid, hjelpsom og from. Fordi hun ikke hadde gått på skolen, kunne hun heller ikke gå til første kommunion. Da måtte hun gå til spesialundervisning i en større by, og i 1902 fikk hun gå til første kommunion. Da vokste kjærligheten hennes til Jesus og hun ba rosenkransen så ofte hun kunne.

Da hun var elleve år, begynte hun å bli plaget av en 18 år gammel gutt som het Alessandro, som var skomaker. Han hadde heller ikke fått så mye utdanning, men var også mye i messen og var med og ba rosenkransen. Hun så på han som en eldre bror, men Alessandro prøvde to ganger å ha samleie med henne og si stygge ting. Han truet med å drepe henne hvis hun fortalte det til noen.

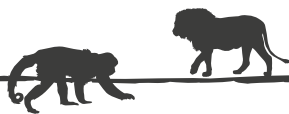
En lørdag da alle andre var ute og arbeidet på markene, var Maria ute på verandaen og passet sin minste søster. Alessandro kom tilbake til huset og tvang henne med inn, hvor han prøvde å voldta henne. Og han truet igjen med å drepe henne dersom hun gjorde motstand. Men Maria kjempet i mot og Alessandro ble så sint at han stakk henne 14 ganger med en kniv. Hun ble hentet av ambulanse, men legene skjønnte fort at hun ikke kom til å overleve. I løpet av de siste timene hun levde sa hun at hun hadde tilgitt Alessandro for alt han hadde gjort og sa at «Jeg håper at han også vil slutte seg til meg i Paradis».

Alessandro ble dømt til 30 års tvangsarbeid. Etter han hadde arbeidet i 8 år, uten å angre seg over det han hadde gjort mot Maria, hadde han en drøm. Maria ga ham en bukett med blomster i drømmen. Da han var ferdig med de 30 årene med straff, var det første han gjorde å finne Marias mor og be henne om tilgivelse for det han hadde gjort. Så gikk han inn i et kloster.

Maria skulle saligkåres i 1929. Alessandro snakket i saligkåringssaken og han fortalte at mens han hadde prøvd å voldta og drepe henne, hadde Maria prøvd å få ham til å slutte ved å si at hun ikke ville at han skulle begå en så alvorlig synd og at hun ønsket at hans sjel skulle få frelse. Maria ble kjent blant folket, og hun er en martyr for kristent liv. Hun er nå skytshelgen for jenter. På Tautra i Trøndelag er det et kloster for nonner og der ligger relikvier av Maria Goretti.

Oppgaver for de eldste

Av: Anna Selmer Olsen

Oppgave 1: DET HEMMELIGE ALFABETET

Her er en beskjed som er skrevet med en kode! Klarer du å løse koden og finne ut hva som står skrevet?

8 5 9 !

4 21 5 18 6 12 9 14 11 20 9 12 29 11 14 5 11 11 5 11 15 4 5 18 !

Klarer du å skrive ditt eget navn med denne koden?

.....

Du kan bruke dette alfabetet til å skrive en hemmelig kode til en venn! Prøv å skriv en beskjed her, og se om vennen din eller familien din klarer å løse den:

.....

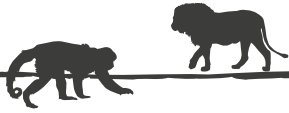
A: 1 B: 2 C: 3 D: 4 E: 5 F: 6 G: 7 H: 8 I: 9 J: 10 K: 11 L: 12 M: 13 N: 14 O: 15

P: 16 Q: 17 R: 18 S: 19 T: 20 U: 21 V: 22 W: 23 X: 24 Y: 25 Z: 26 Æ: 27 Ø: 28 Å: 29

Oppgave 2

Her er det gjemt navn på syv helgener. Klarer du å finne dem?

B	U	L	U	C	I	A	R
I	M	S	A	V	M	U	E
R	S	T	E	F	A	N	G
G	U	O	B	N	R	I	K
I	N	Å	O	N	I	Z	M
T	N	L	K	B	A	C	L
T	I	P	O	L	A	V	N
A	V	I	A	F	R	Æ	A
H	A	L	L	V	A	R	D

Sara om Ånder og sjeler

Av: Sara Tørnquist.

Sjelen er på en måte livet. Sjelen er ikke kroppen din. Den er hvem du er. Den er dine tanker og følelser. Når man sier at du er pen på innsiden, så snakker de om sjelen din.

Ånder og sjeler er ikke helt like. Mange synes sjeler og ånder er skumle men det burde man ikke. Fordi da ville man vært redd av seg selv. Jeg tror at sjelen er livet (den er deg og meg) mens ånder er vesener som er ikke styrt av noen. Men jeg har lest at forskjellen mellom ånder og sjeler er at sjeler er livet mens du lever på jorda, og det er ånden som gir deg liv. Når du dør så er det ånden som lever videre i himmelen, selv om vi sier ofte at det er sjelen.

Når du dør så går livet videre i himmelen. Man dør aldri. Sjelen går og lever. Sjelen er fortsatt deg.

Jeg tror at når sjeler blir tatt opp til himmelen, blir de engler og begynner å synge og spille på instrumenter. Jeg tror også at de aldri blir eldre. For eksempel hvis et barn dør, så vil barnet leve som et barn i himmelen. Englene passer på meg.

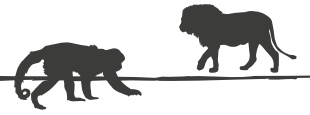

Himmelen er paradiset. Noen gleder seg til å komme til himmelen, men man burde bruke tiden som man har på jorda fint. Jeg tror at du får kun en gang å være på jorda og når kommer til himmelen så er du der. Da burde man nyte den tiden man har på jorda.

En som hjelper oss til å leve fint er Den Hellige Ånd. Den er Guds ånd. Den Hellige Ånd gjør slik at du kan be riktig, og den leder deg. Det var Den Hellige Ånd som fløy over Jesus når han ble døpt. Den Hellige Ånd var en flamme når disiplene var alene og Jesus hadde gått opp til himmelen. Den Hellige Ånd beskytter oss. Den Hellige Ånd hjelper oss å tro på Gud. Den gjør det slik at jeg fortsatt tror selv om jeg ikke ser.

Den Hellige Ånd kom ned fra himmelen til disiplene 50 dager etter Jesus hadde stått opp fra de døde. Det var på dagen som vi kaller Pinse. Disiplene fikk en stor gave fra Ham på denne dagen. Plutselig begynte de å forstå og å snakke mange språk, som de ikke kunne fra før.

Hver av oss får gaver fra Den Hellige Ånd. De er syv: visdom, forstand, råd, styrke, kunnskap, fromhet og gudsfrykt. Disse gavene dukker ikke plutselig opp i oss som på disiplene i Pinsen. Det er ikke slik at vi får kunnskap og vi vet alt med en gang. Ikke heller slik at vi får visdom og vi er kloke etter tre sekunder. Kanskje tenker du at alt dette er litt vanskelig å forstå? Forstill deg at du får en fint innpakket gave. Hva gjør du da? Kanskje river du opp papiret så fort som du bare klarer for å se hva er det for noe? Nesten alle ville gjort det. Det er en bok, altså kunnskap. Men du må først lese den for å vite hva den handler om. Innholdet dukker ikke opp i hodet ditt om du ikke leser den. I en annen gave er det et frø, altså fromhet. Frøet skal bli til din favorittblomst. Men du må først plante den og den må vannes hver dag. Når du ber hver dag blir du from, det er slik som med blomsten din. Gud blir veldig glad når vi er tålmodige og vannet blomsten.

Vi kan sammenligne hver gave fra Den Hellige Ånd med en fint innpakket gave. Den Hellige Ånd gir oss ikke ferdiglagede kaker. Han gir oss oppskriften på disse kakene. Hvis du ber, leser eller går til kirken så vil Den Hellige Ånds gaver vokse. Da skal du bli klok, from og du kommer alltid til å være smilende.

Den Hellige Ånds gaver også kalt "kakeoppskriften"

Oppskrift på klok og from/komme til himmelen:

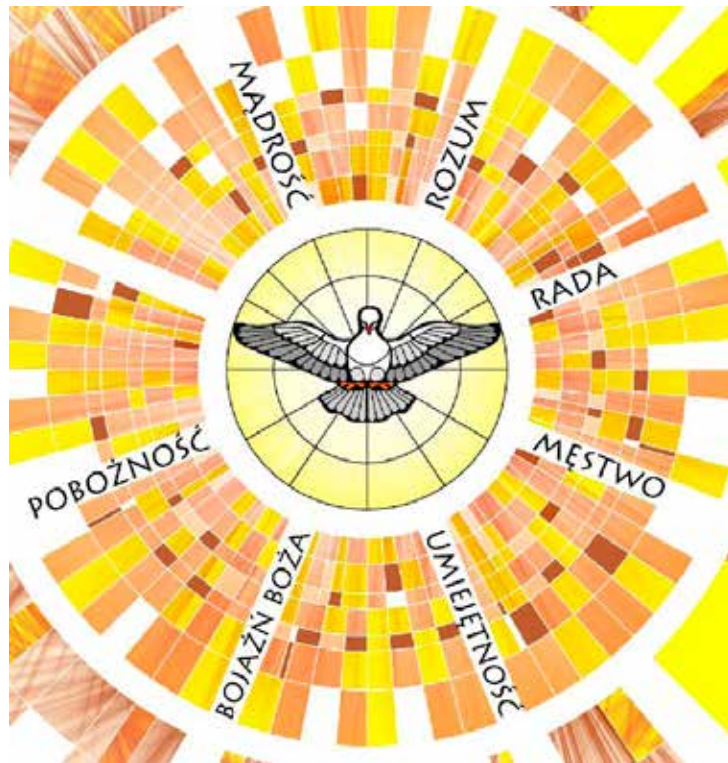
- en klype hverdagsbønn
- litt av bibellesning
- i messe hver søndag

Bland sammen alle ingrediensene og fyll med barmhjertighet gjennom hele livet.

Dary Ducha Świętego, czyli „przepis na ciastka”

Duch Święty zstąpił na apostołów 50 dni po zmartwychwstaniu Jezusa, czyli w Dniu Pięćdziesiątnicy. Apostołowie otrzymali od Niego wtedy niezwykły dar. Nagle zaczęli mówić i rozumieć wiele języków, których wcześniej nie znali.

Każdy z nas otrzymuje dary od Duch Świętego. Jest ich siedem: mądrość, rozum, męstwo, wiedza, bojaźń Boża, pobożność i dar rady. Jednak te dary nie spadają na nas tak nagle jak na apostołów. Nie jest tak, że dostajemy dar wiedzy i od razu wiemy wszystko. Ani wcale tak, że Duch Święty daje nam mądrość i po trzech sekundach jesteśmy bardzo mądrzy. Wydaje się tobie, że to trochę trudne do zrozumienia? Wyobraź sobie, że dostajesz prezent, który jest zapakowany w piękny kolorowy papier. Co wtedy robisz? Pewnie rozrywasz papier, żeby zobaczyć co jest w środku. Chyba każdy by tak zrobił. W środku jest książka, czyli wiedza. Musisz ją najpierw przeczytać, żeby wiedzieć o czym jest. Samo do głowy nie wejdzie. W innym prezencie jest ziarenko, czyli pobożność. Wyrośnie z niego twój ulubiony kwiatek. Musisz jednak najpierw zasadzić je w doniczkę i codziennie podlewać. Tak samo, jeśli będziesz się codziennie modlił, to staniesz się na prawdę pobożny. Pan Bóg będzie się z tego bardzo cieszył.

Każdy z darów Ducha Świętego możemy porównać do innego prezentu. Duch Święty nie daje nam gotowych ciastek. On daje nam przepis na ciastka. Jeśli będziesz się modlić, uczyć się, czytać, chodzić do kościoła, to wtedy te dary urosną. Wtedy będziesz mądry, pobożny i zawsze uśmiechnięty.

Det kreative hjørnet
Av: Maria Ruiz Ulltveit-Moe

DRØMMEFANGERE

Du trenger: Engangstallerken, hullemaskin, valgfri tråd, perler og fjær

Klipp ut en sirkel av papp, gjerne bruk en engangstallerken. Du kan godt tegne på pappen om du vil.

Bruk hullemaskin til å lage 9 hull i sirkelen.

Velg ut en valgfri tråd og dra den gjennom de 9 hullene og lag det mønsteret du vil.

Husk å lage en løkke slik at du kan henge den opp når du er ferdig.

Deretter tar du og lager tre tråder som du kan pynte med perler og fjær. Disse tre trådene henger du på de tre nederste hullene.

Det kan være lurt å bruke hobbylim eller limpistol for å sikre knutene.

Heng drømmefangeren opp ved sengen din og du er klar!

